

N V - 1 1 " O R I O N "

=====

Byl dalším modelem na kterém jsem uplatnil dýhový materiál z K. Bydžova. Tentokrát nejen na potoky náběžky, ale i odtokovky křídla a hlavně po celém, tvarovaném obvodu trupu. Zkoušel jsem i větší štíhlost křídla pro zvýšení klouzavosti modelu. Spoj křídla už tradičně duralovým jazykem při použití bočního startovacího háčku ověřeného tvaru, kterých jsem měl vždy několik v zásobě, protože jsem si je sám vyráběl. Neodolal jsem ani eliptickým tvarům, které mi nadobro učarovaly. Jsou sice výrobně pracnější, ale velmi lahodi nejen mému oku. Akorát jsem se vyhnul pracnému dlabání předku trupu a smotovil jen lípovou hlavicí, slepenou ze tří dílů. Také průnik křídla rozšířeným trupem jsem zkoušel tvarovat ze zbytků balsy pro větší efekt i menší odpor. Prostě jsem se ve stavbě docela vyřádil, což mě baví a možná i na úkor vyšší celkové hmotnosti. Přesto efektní bílo-modrý model létal docela dobře a zúčastnil jsem se s ním mnohá závodů než jsem o něj přišel na jedné z vjativ modelů, kde jsem jich posbýl najednou šest! Zřejmě někomu učaroval krásně lesklý, modrý trup.

V té době byl Frenštát p/R okresním městem, tak zde byl i OV Svazarmu. Když jsem prošel úspěšně instruktorský kurz v Kralupech, byl jsem pověřen OV abych byl nápomocen při zakládání nových modelářských kroužků na vesnicích, školách či učilištích po celém okrese. K tomuto účelu mi OV půjčil vojenský motocykl párák JAWA 250ccm³ včetně pohonných hmot, na kterém jsem objížděl kroužky ve Vlčovicích, Veřovicích, Ženklově, Kopřivnici, Tiché, Brýdlantě n/O. i lesáckém učilišti v Dřívě. Založené kroužky pracovaly vesměs pod vedením nejvyspělejšího modeláře co v kroužku byl a tomu jsem radil, dodával materiál i plány jednoduchých tyčkových modelů. To vše jsem dělal jako aktivista ve svém volném čase, jinak jsem byl zaměstnán u firmy MEZ Frenštát p/R. jako frézař. Samozřejmě jsem také vedl dva kroužky jednou týdně ve městě a v MEZu na učňovské škole. Takový byl tehdy trend k získávání modelářů i členů Svazarmu. Pokud zbyl čas chodilo se tréninkově létat po okolních loukách, aby ti nejvyspělejší mohli jet na nedělní soutěže do Kopřivnice, Příboru, Brýdlantu či Ostravy.

Stavební postup.

T r u p - stavěný z překližkových přepážek spojených čtyřmi listami a celý potažen dýhou 0,5mm. Hlavice slepená ze tří destiček lípy síly 5 a 7mm se zářezy pro listy 2x5 a 3x3. Přepážky jsou z překl. 1, jen v průniku jazyka z překl. 2. Trupová zebra přes které prochází duralový jazyk jsou z překl. 3. Směrovka je vyříznutá z b2 a poskytlivá ploška vetknutá na dva Al. plíšky.

Nožem, rašplí a skelným papírem tvarujeme hlavicí včetně zářezů pro listy. Tyto vlepíme do zářezů, naznačíme vzdálenosti přepážek a vazu na konci stáhneme všechny čtyři listy gumičkou. Ve svislé poloze pověsíme třeba

mezi rámy dveří a vlepíme několik přepážek za stálé kontroly kolmosti i podélné roviny. Po zaschnutí lepíme další přepážky. Podle papírové šablony obvodu trupu si vyřízneme z dřevy 0,5 dva díly zadní části. Lepíme je postupně na horní lištu 3x3 a teprve po zaschnutí ohneme z každé strany dolů, stákneme gumíčkami. Přední část trupu lepíme stejným způsobem, ale s přesahem cca 70mm pod křídlem přeplátujeme. Přední část lepíme z několika dílů a dbáme aby se nám trup nekroutil. Po nalepení, přeplátovaný díl subrousíme. Nezapomeneme vlepít výstupu v místě usazení bočního háčku. Celý trup lehce přebrousíme, případně tmeleme drobné nerovnosti směsí dětského zásepu a laku. Směrovku, ploutvičky, kolíky i desku pod výškovku lepíme pečlivě. Jazyk vyřízneme z dural. plechu síly 1,5, licujeme a ohneme do vzepětí. Otvary pro boční háček vrtáme 6 až 8mm před těžištěm a další po pěti milimetrech dopředu.

V ý š k o v k a - s profilem MVA 362 má potaženou horní stranu náběžky z dřevy 0,5. Všechna žebra jsou z dřevy 0,8, náběžka 2x2, konce ohnuté nad svíčkou do oblouku, hlavní 2x3, odtokovka slepená do tvaru ve špendlíkové šabloně z lišt 2x2, zbrusená do klína se zářezy pro žebra. Vše slepeno na rovné desce v celek, včetně potahu náběžky a středu. Doplníme bambusovými kolíky determalizátoru.

K ř í d l o - dělené, spojené jazykem s dvojitým lomením a profilem MVA 123. Zvláštností je odtokovka z dřevy. Střední žebra pro uchyt jazyka jsou z překl. 2 a všechna další z dřevy 1,2mm. Náběžka z lišty 2x3, obě hlavní 2x5 nad sebou a odtokovka slepená ze dvou proužků dřevy 0,5x30mm po celém rozpětí. Samozřejmě při sestavování a lepení na rovné desce nezapomeneme na podložky 6mm pod hlavní lištou a 2mm pod odtokovkou. Spoj lomení křídla vystužíme spojkou z překl. 3 a stejně tak v přední části odtokovky. Mezi lišty 2x5 a každým žebrem vlepíme stojinu z dřevy 0,8 s láty napříč s potah středu včetně rohových výstuh.

P o t a h - křídlo středně silným Modellspanem, který jsem sehnal přes kamarády z německa a výškovce tenkým. Vše lakováno ještě Celonem 4x, jízditě ze svých zásob získaných od jednoho plechtaře, opraváře poškozených větroňů.

Z á l e t - zakloužeme z ruky, případně dovažíme broky. Plošku směrovky vykneme mírně na tu stranu kde máme umístěný boční háček. Nejdříve zkoušíme vytáhnout model na kratší šňůře a pokud jde model vytáhnout až nad hlavu tak plošku zalepíme napevno. Tímto je model připraven k létání na soutěžích a jeho průměrné výkony se pohybují kolem 150 sec.

Technické údaje modelu:

rozpětí	2090mm	zatížení	13g/dm ²
délka	1112mm	úhel serížení	+3°
Plocha celkem	33,70dm ²	profil křídla	MVA 123
hmotnost	440g	profil výškovky	MVA 362